

Kære alle

UUDK har haft følgende korrespondance med ministeriet angående det orienteringsbrev, der er udsendt om de nye bekendtgørelser.

1. mail fra UUDK: Afklaring af uddannelsesønske og UPV proces

Af den vejledning I har sendt ud fremgår det, at eleverne skal foretage et foreløbigt uddannelsesvalg efter de er blevet vurderet til alle tre kategorier af ungdomsuddannelser. Den tidligere proces er med andre ord vendt om – fint nok. Vi ser her en række udfordringer:

1. Det fremgår hverken af procedurebekendtgørelsen eller af KUI bekendtgørelsen, at eleverne skal angive et uddannelsesønske. Det fremgår alene at de skal uddannelsesparathedsvurderes. Vi savner med andre ord lovhjælp for den vejledning I har sendt ud?

Svar fra ministeriet: Det fremgår af vejledningsbekendtgørelsens § 3, stk. 4 at det er kommunalbestyrelsens ansvar at sikre afklaring af uddannelsesønsket. Da uddannelsesønsket nu ikke længere er relevant for UPV-processen fremgår den ikke af procedurebekendtgørelsen men af vejledningsbekendtgørelsen. I de tilfælde hvor en elev er ikke-parat til *den ønskede uddannelse* har eleven ret til vejledning. Er eleven ikke-parat til en uddannelse, eleven *ikke* ønsker, så har eleven ikke dén ret.

2. Hvis eleverne skal angive et uddannelsesønske, hvad er tidsfristen så og i hvilket system skal elever (og forældre) angive det foreløbige uddannelsesønske? I den tidligere UPV-proces har det netop været elevens foreløbige uddannelsesønske, som har været redskabet til, at kommunalbestyrelsen har kunne afgøre, hvilke elever som er uddannelsesparate og hvilke som ikke er og derefter igangsætte arbejdet med handleplanen og give elev og forældre besked. Hvordan forestiller I jer dette skal gribes an nu?

Svar fra ministeriet: Der er ikke fastsat en tidsfrist for afgivelse af uddannelsesønske. Det skyldes, at det ville være en pseudodato: hvis vi sætter en frist fx 1. februar og en elev ombestemmer sig til fx 2. februar må det ikke være til hinder for, at der igangsættes en særlig indsats. I må dog gerne opfordre lokalt til, at eleverne melder tilbage til en given dato, så længe det aldrig bliver til ugunst for eleven. Vi har sådan set aldrig haft et system til afgivelse af uddannelsesønske og har det heller ikke fremadrettet. Tidligere kunne man dog sige, at det boede i optagelse.dk fordi man kun blev vurderet til det/de ønskede uddannelser. Vi forestiller os, at det bor i jeres lokale systemer.

3. Vi ser en række eksempler, som vi har svært ved at finde mening i og vores vurdering er, at elever og forældre også vil være meget uforstående.

Eksempel 1: Julius er vurderet uddannelsesparat på de personlige, sociale og praksisfaglige forudsætninger og har et karaktergennemsnit på 3,4 (vi er med på at Julius først opfylder de faglige forudsætninger for at være uddannelsesparat når han kommer i 9. klasse). Julius vil gerne være smed. De nye bestemmelser vil betyde, at Julius skal have skriftlig besked om at han ikke er uddannelsesparat til hverken HF eller de 3årige gymnasiale uddannelser. Endvidere skal kommunalbestyrelsen give en skriftlig orientering om, hvilke initiativer henholdsvis skolen og vejledningen sætter i gang for at Julius bliver parat til de 2 ungdomsuddannelser, som han slet ikke ønsker. Er det en god idé?

Svar fra ministeriet: Julius og hans forældre skal have skriftlig besked om UPV'ens resultat med begrundelse og beskrivelse af videre forløb. Det betyder *ikke* at I skal lave handleplaner på dette stadie, da I ikke ved, hvad han vil endnu. Skolen skal meddele Julius og hans forældre, at han er vurderet ikke-uddannelsesparat til gymnasiet, hf og gruppen af erhvervsuddannelser, da han ikke lever op til nogle af de faglige forudsætninger. Beskrivelsen af den videre proces kan fx være: Vi vil gerne invitere jer til et møde, hvor vi drøfter potentielle indsatser på baggrund af Julius' interesser, vi vil gerne bede dig om at angive i x-system, hvilken ungdomsuddannelse du kunne tænke dig eller kontakt din UU-vejleder, så I sammen kan finde ud af, hvad der kan hjælpe dig på vej til en ungdomsuddannelse.

Eksempel 2: Frida går i 9. klasse og har både i 8. klasse og i 9. klasse haft et karaktergennemsnit på 4,3. Hendes uddannelsesønske er plastmager. I 8. klasse blev hun vurderet ikke uddannelsesparat fordi hun ikke var mødestabil nok. Dette er der blevet rettet op på og i forbindelse med revisionen af UPV og handleplanen i juni måned blev Frida erklæret uddannelsesparat til den erhvervsuddannelse, som hun ønsker sig. Der har været holdt møder mellem skolen, vejledningen, Frida og hendes forældre og hun har været ude i en kort praktik i 8. klasse for at genfinde motivationen og blive mødestabil. Med de nye bestemmelser skal Frida nu have skriftlig besked om at hun er ikke uddannelsesparat til de 3årige gymnasiale uddannelser, som hun slet ikke ønsker. Er det en god idé?

Svar fra ministeriet: Frida skal have skriftlig besked herom, ja. Det skyldes, at vi oplever mange elever omkring 1. marts søger uddannelser, de er vurderet ikke-parate til uden at vide, at de var vurderet ikke-parate. Bestemmelsen har til formål at sikre, at eleven kender deres egne kompetencer når de søger ungdomsuddannelse. Det betyder ikke, at de ikke må søge uddannelser, de er vurderet ikke-parate til, men nu gør de det på et oplyst grundlag. I skal huske, at UPV'en og ønsket nu er fuldstændig adskilt: Ønsket har *kun* betydning for den særlige indsats, ikke for UPV'en eller dennes proces (undtaget herfor er på skoler, der slet forestår vejledningen, hvor revurdering kun skal finde sted i forhold til elever, der er vurderet ikke-parate til den ønskede uddannelse).

4. Endelig ser vi en alvorlig ressourcemæssig udfordring. Kommunerne er givet midler til, at 20 % af eleverne i grundskolen bliver vurderet ikke uddannelsesparate. Med de nye bestemmelser vil endnu flere elever blive vurderet ikke uddannelsesparate (40 % vil være et realistisk bud). Vi kan ikke se i KL's budgetvejledninger at der er afsat midler til en fordobling af kommunernes opgaver på dette område.

Svar fra ministeriet: I skal stadig have fokus på dem, der er vurderet ikke-parate til *den ønskede uddannelse*, og I skal huske, at UPV'en nærmest er blevet tredelt: én til gym, én til hf og én til eud. De elever, der er ikke-parate til noget de ikke vil skal naturligvis ikke spilde hverken deres egen eller jeres tid på at blive det.

Vi har desuden gjort opmærksom på en række af ovenstående forhold i vores hørings svar til bekendtgørelserne (vedhæftet).

Vores samlede vurdering er, at vi har nu står over for en opgave og en proces, som vi hverken er givet den nødvendige lovgivning, den nødvendige IT understøttelse eller de nødvendige ressourcer til at løfte.

2. mail fra UUDK

Lige lidt opfølgning på punkt 2, hvor du beskriver det pseudoagtige i, at man fastsætter en dato for elevens uddannelsesønske. Når vi ser på § 13b i Folkeskoleloven, så fremgår det blandt andet om elevplanen:

Elevplanen skal på 8. og 9. klassetrin indeholde følgende oplysninger, der kan benyttes til at vurdere elevens uddannelsesparathed:

- *Oplysninger om hvilken ungdomsuddannelse eleven ønsker at søge efter 9. eller 10. klasse.*
- *En vurdering af, om eleven har de nødvendige sociale og personlige forudsætninger for at begynde på en ungdomsuddannelse efter 9. klasse.*
- *Oplysninger om den indsats, skolen har besluttet at iværksætte over for elever, der er vurderet ikke uddannelsesparate i 8. klasse eller senere.*

Som vi ser det, så er UPV stadig en løbende proces, hvor eleven kan svinge mellem at være parat og ikke parat. For at holde et overblik over processen og sikre at de rigtige elever får de rigtige indsatser, så er deres uddannelsesønske helt afgørende. Vi kender alt til, at de ændrer deres uddannelsesønsker flere gange og vi deraf må revidere indsatser, handleplaner og i sidste ende uddannelsesplaner. Vi skal også huske at UPV sker hver 6. måned gennem 8., 9. og 10. klasse, og det er en god anledning til at samle op på om eleverne stadig har samme uddannelsesønske. Så vi er meget optaget af, at processerne ikke bliver til ugunst for eleverne og i den henseende mener vi faktisk at frister for afgivelse af uddannelsesønske vil være til gunst for eleverne. Ligeledes vil det være til gunst for eleverne, at det er tydeligt, at det er elevplanen som er omdrejningspunktet. Det er også i det IT system som håndterer elevplanen i den enkelte kommune at lærerne laver arbejdet omkring UPV.

Så det er vores klare opfattelse, at hvis man i bekendtgørelsen (eller vejledningen) peger på elevplanen som system og sætter en frist for angivelse af uddannelsesønske, så kommer vi i retning af, at vi kan håndtere opgaven i kommunerne og at indsatserne bliver til gunst for eleverne.

Svar fra ministeriet:

Jeg er som sådan ikke uenig i dine betragtninger. Derfor er det jo også heldigt, at der er metodefrihed: I må hellere end gerne bruge elevplanen! –Vores opfattelse har bare været, at det ikke har fungeret optimalt i alle dele af landet, hvorfor vi ikke har valgt at sætte navn på. Dette samme er med fristen: Lokalt må I jo gerne opfordre eleven til at foretage sit foreløbige uddannelsesønske inden en given dato – og evt. også orientere om, at de til enhver tid kan vælge om.

Jeg er glad for, at I ser UPV'en som en løbende proces – det er helt bestemt også meningen.